SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 232. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 5, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го ГРУДНЯ 1990 Ч. 232. РІК XCVII

В УКРАЇНІ ПОБИТО НАРОДНОГО ДЕПУТАТА

Київ (УНІАР). — В суботу, 1-го грудня, на дорозі до райцентру Бар Вінницької области жорстоко був побитий народний депутат Верховної Ради України Олександр Гудима і супроводжуючі його особи. Автомобіль, у якому вони їхали, в селі Лука-Барська зупинила група невідомих осіб, що були напідпитку. В наслідок побиття О. Гудима втратив свідомість.

В той самий день невідомі особи жорстоко побили в Чернігові активіста чернігівської УРП Якова Мостепана. За побиттям спостерігала міліція, але не втрутилася. У зв'язку з цим інцидентом, громадсько-політичні організації Чернігова поширили меморандум, у якому протестують проти політизації міліції, яка змушена служити КПСС і діяти проти власного народу.

Тим часом у київській тюрмі продовжується голодівка народного депутата Степана Хмари. З приводу нього надходять суперечливі повідомлення. Одні інформатори стверджують, що він тримає суху голодівку, інші твердять, що воду він п'є. Отримати правдиву інформацію з тюрми, дуже важко. Дехто висловлює підозріння, що Алтунянові подали фальшиву інформацію про суху голодівку з метою провокації, щоб це пішло від нього і потім звинуватити його в дезинформації.

В неділю, 2-го грудня, з ініціятиви Міжпартійної Асамблеї та інших політичних організацій, на Площі Незалежности (офіційна назва — площа Жовтневої революції) відбувся мітинг „Україна в небезпеці" з участю близько 20,000 людей. Виступили депутати Верховної Ради України і члени УРП Михайло Горинь та Олесь Шевченко, співголова УНДП Євген Чернишов, керівник львівського Страйкового комітету Віктор Фурманов та інші. Учасники мітинґу вирішили створити комітети національної згоди по всій республіці. По закінченню мітинґа близько 10,000 людей вирушили до Лук'янівської тюрми і влаштували там пікетування на захист С. Хмари та інших арештованих у цій справі. Незабаром туди прибули загони міліції особливого призначення, розігнали пікет і арештували п'ятьох учасників.

У Львові 2-го грудня відбувся мітинґ з участю 30,000 людей. В числі багатьох промовців виступили: голова Львівської Обласної Ради Вячеслав Чорновіл, Ірина Калинець, Богдан Горинь, Ганна Кравчук, яка очолює Львівський Комітет Солдатських Матерів. Учасники мітингу обговорили актуальну політичну ситуацію в Україні. У Львові також 30-го листопада опубліковано рішення позачергової сесії Львівської Обласної Ради і звернення Львівської Обласної Ради до Верховної Ради України.

На Львівщині вирішено створити Комітет Громадянської Згоди, з метою запобігти розколові серед демократичних організацій. В. Чорновола тимчасово наділено особливими повноваженнями з правом в імені Обласної Ради приймати рішення у надзвичайних обставинах, які можуть супроводжуватися дестабілізацією обстановки чи насильництва діями проти органів влади, демократичних рухів і організацій, а також при введенні військового стану чи підписання нового союзного договору проти волі народу.

Пікетування, мітинґи або страйки, які проводитимуться без погодження з Комітетом Громадянської Згоди, віднині будуть розцінюватися як провокаційні, спрямовані на дискредитацію демократичних рад і загострення політичної ситуації в області. Львівська Обласна Рада заборонила закріплювати за політичними партіями адміністративні приміщення та проводити політичні акції в години праці. Серед населення Львівської области буде проведено референдум щодо нового союзного договору та ставлення до КПСС — КПУ. У зверненні до ВР УССР сесія Львівської Обласної Ради вимагає негайного звільнення С. Хмари і висловлює недовіру прокуророві України Михайлові Потебеньку.

М. Борман був аґентом НКВД

Львів. — Львівська газета „Молода Галичина" надрукувала у числі з 13-го жовтня сенсаційне повідомлення про те, що найближчий довірений Адольфа Гітлера, диктатора Німеччини, Мартін Борман, був аґентом НКВД. Цю ревеляційну інформацію газета передрукувала з книги спогадів „Служба" кадрового німецького старшини, представника генерального штабу сухопутних сил нацистської Німеччини, а згодом творця і керівника (до 1968 року) розвідчої служби Федеративної Республіки Німеччини, Райнгарда Ґелена.

„Одного разу, — пише у своїх спогадах Ґелен, — після довгої розмови з Канарісом (тодішній шеф контррозвідки нацистської Німеччини), прийшли ми до висновку, що Совєтський Союз має добре інформоване джерело відомостей безпосередньо в колах вищого німецького керівництва. Неодноразово і незалежно один від одного ми виявляли, що в найкоротший час противник довідувався у всіх подробицях, про розмови, які відбувалися в правлячих колах Німеччини, і дії, яких там застосовували. Тут хочу покінчити із замовчуванням однієї таємниці, в реальному збереженні якої зацікавлена совєтська сторона і яка є ключем до однієї з найзагадковіших справ нашого століття. Мова йде про фатальну ролю, яку в останні роки війни і незабаром після неї відігравав найближчий довірений Гітлера — Мартін Борман".

Далі Р. Ґелен пише, що вже перед початком війни Борман працював для Совєтського Союзу як інформатор і консультант. Німецька розвідка встановила факт, що тільки Борман мав ніким неконтрольований надавчий радіоапарат. Ґелен каже, що він і Канаріс розуміли також, що стеження за найвпливовішим після Гітлера членом нацистської ієрархії в даний момент цілком виключалося. Будь-яка необережність означала б кінець розслідування „і наш кінець", — каже Ґелен. „Канаріс виклав мені свої підозри і передбачення і зробив висновки стосовно мотивів зрадницької діяльности Бормана... Мої власні висновки підтвердилися після 1946 року, коли я отримав можливість розслідувати таємниці обставин втечі Бормана з бункера Гітлера і його зникнення.

Твердження, які неодноразово з'являлися в міжнародній пресі, буцімто Борман живе в непрохідних джунґлях між Параґваєм і Арґентиною під охороною озброєних до зубів тілохранителів, позбавлені будь-яких підстав. У 1950-их роках з двох інформацій, отриманих з надійних джерел, я переконався в тому, що М. Борман жив в умовах суворої таємниці в Совєтському Союзі. При взятті Берліну колишній райхсляйтер перейшов на бік совєтських військ, а пізніше помер в Росії...", — твердить у своїх спогадах Ґелен.

Вбивство о. О. Меня мало політичний характер

Москва. — Як передає московський кореспондент газети „Ню Йорк Сити Трібюн" Пітер Хлєбніков, представник КҐБ, який займається розслідуванням обставин вбивства видатного громадського і релігійного діяча о. Олександра Меня, заявив, що православний священик був убитий з політичних мотивів.

О. Мень, видатний діяч Російської Православної Церкви, написав сім книжок, які були видані за кордоном і привернули увагу своїм нетрадиційним підходом до сучасної релігії. Основою його релігійної теорії є теза про близькість всіх монотеїстичних релігій і відсутність фундаментальної різниці між юдаїзмом і християнством. Сам Олександер Мень, жид за походженням, прийняв православ'я у 1960 році. Проповіді о. Меня, які останнім часом передавалися на совєтській телевізії, і його виступи в навчальних закладах притягнули до Російської Православної Церкви тисячі людей змішаного походження.

Діяльність о. О. Меня викликала гостре незадоволення в середовищі російських ультранаціоналістів, що використовують православ'я як плятформу антизахідньої і антисемітської діяльности.

Представник відділу громадських зв'язків КҐБ Андрій Олегов повідомив, що злочинець, який напав на о. Меня , не мав наміру вбити його, а хотів оглушити і забрати течку, в якій був рукопис нової книги. Вбивця о. Меня заарештований і перебуває під слідством, яке, судячи з характеру інформації, провадить Московське управління КҐБ.

Парафіяни о. Меня розповідають, що покійний мав немало ворогів і неодноразово діставав письмові погрози фізичної розправи.

М. ҐОРБАЧОВ ОБКЛАДАЄ СВІЙ УРЯД КАҐЕБІСТАМИ

Москва. — Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" в Москві Френсис Клайнс, інформуючи про зміни в уряді Міхаїла Ґорбачова, пише у числі з 3-го грудня, що до урядової екіпи президент СССР притягнув в останньому часі двох осіб з мілітарної і каґебівської еліти. Він звільнив з посади міністра внутрішніх справ людину ліберальних поглядів Вадіма Бакатіна і на його місце найменував Боріса К. Пуґо, відомого партійного наглядача, який від малечку вишколювався в школі відомої в цілому світі злочинної інституції КҐБ, а якого протеґував колишній довголітній суперкаґебіст Юрій Андропов. Пуґо, генерал КҐБ з багаторічною практикою, буде тепер міністром внутрішніх справ, а його заступником найменували ноторичного вбивцю афганського цивільного населення ген. Боріса В. Ґромова, прізвище якого ще й досі з острахом згадують в Афганістані.

Ген. В. Ґромов донедавна був головним командантом Київської військової округи і свого часу ходили поголоски, що він є одним з тих совєтських молодих генералів, які підготовляють державний переворот у випадку, якщо буде валитися комуно-московська імперія, а позиція самого Ґорбачова буде захитана до тієї міри, що він не буде в стані запобігти цьому.

Деякі західні політичні спостерігачі і знавці підсовєтської проблематики підозрівають, що Пуґо і Ґромов є ставлениками головної квартири КҐБ і міністерства оборони СССР та що фактично державний переворот в Совєтському Союзі вже відбувається потихо, щоб не викликати підозріння в населення. Б. Ґромову доручили „прочистити" чорний ринок і допильнувати, щоб розподіл харчів, своїх і тих, які надходять із західніх країн, відбувався спокійно і... „справедливо". Згадані західні спостерігачі дуже сумніваються у „справедливість" і „спокій" Ґромова, знаючи його ранішу поведінку. Розумні західні „капіталісти", які так дуже спішаться засипати совєтський ринок своїм добром, повинні вимагати від Ґорбачова справедливости і притягнення до судової відповідальности злочинця Ґромова.

Ґромов тепер, очевидно, заперечує свою співучасть у підготові перевороту, а українську республіканську газету, яка натякала на це подав до суду за образу. Бакатіна, який досі був популярною особою в кабінеті М. Ґорбачова і дорадником президента, зняли нібито у зв'язку з „перенесенням на іншу працю". Назначення каґебістів до кабінету президента треба радше пов'язувати із заповідженим тиском на „ребеліянтів" у республіках, який мавби скоро розпочатися, якщо республіки, одна за одною, почнуть відмовлятися від підписання союзного договору, накиненого їм силою неволі в оновленому комуністичному ярмі. Не можна виключати, що до цього потягнення змушують М. Ґорбачова армія і КҐБ, але це ще раз вказувало б на „тихий переворот" в Кремлі.

Р. ЧЕЙНІ ПІДТРИМУЄ ПЛЯН ВІЙСЬКОВОЇ АКЦІЇ ПРОТИ ІРАКУ

Вашінґтон. — Виступаючи в Конґресі, а окремо також перед членами сенатської Комісії для військових справ, секретар Департаменту оборони Ричард Чейні заявив, що він особисто підтримує плян військової акції проти Іраку і в тому він бачить одиноку альтернативу звільнення Кувайту і невтралізацію небезпечного режиму на Близькому Сході. Чейні перестерігав Конґрес перед коштовним вичікуванням і цілковито відкинув, як нереальну, пропозицію сенатора Едварда Кеннеді й інших лібералів, щоб З'єднані Стейти Америки почекали рік, бо, мовляв, щойно тоді можна буде побачити чи економічна бльокада санкціонована Організацією Об'єднаних Націй, діє ефективно, чи ні.

Р. Чейні назвав такі літеплі пропозиції і залицяння до іракського диктатора Саддама Гуссейна, небезпечними, які можуть створити загрозливу форму ілюзії в багатьох американців, що окупантів з Кувайту можна заставити вивести свою півмільйонову армію з допомогою політичного чи економічного тиску. Чейні вважає, що чим довше ЗСА і їхні альянти, 26 держав світу, які виявили свою готовість допомогти раз і на все розв'язати проблему загрози зі сторони Іраку, який до речі, стремить до побудови своєї власної нуклеарної зброї в недалекому майбутньому, будуть чекати, тим тяжче буде зреалізувати запляновану військову стратегію на Близькому Сході і взагалі в районі Перської затоки.

Секретар Департаменту оборони дораджував тим сенаторам і конґресменам, які не відвідували Савдійської Арабії, особливо піскової пустині, де стаціонують американські війська і частини інших держав, щоб вони поїхали туди і на власні очі побачили в яких умовах приходиться жити і вишколюватись воякам і які вони нетерпеливі кажучи: „забирайте нас до ЗСА, або розпочинайте війну, бо для цього ви нас сюди привезли". Крім того Чейні вважає, що втримання великої армії на такій відстані від материка обов'язково некорисно відіб'ється на американській економіці.

Очевидно, Р. Чейні не виступає проти пропозиції президента Джоржа Буша, щоб використати усі можливі дипломатичні ходи для мирного полагодження конфлікту, але, правду кажучи, він не вірить в успішність таких переговорів, знаючи до яких цілей прямує С. Гуссейн і його „Революційна рада", які хочуть підірвати довір'я багатьох народів до ЗСА, остаточно відділити від Ізраїля окуповані землі, зокрема західній берег ріки Йордан і смугу Гази та побудувати там палестинську державу, яка згодом може поширитися з допомогою Іраку на цілу територію Йорданії і, очевидно, Ізраїля. „Тоді вже замало буде навіть півмільйона американських вояків, бо війна може охопити цілий арабський світ.

Р.Чейні категорично заперечив, що Президент ЗСА потребує ще додаткового дозволу Конґресу на закінчення акції проти Ітаку, навіть шляхом воєнних акцій. Конституція ЗСА виразно визначує владу Президента, заявив Чейні сенаторам, не зважаючи на те, що демократ Сем Нанн настоював на тому, що президент Дж. Буш повинен дістати дозвіл від Конґресу на започаткування військових акцій проти Іраку. Така настирлива замітка Нанна й інших демократів викликала тільки усмішку співчуття для сенаторів, які у випадку цієї справи хочуть конче вмішуватися до компетенції Уряду.

25-РІЧЧЯ УІТ

Ню Йорк. — Громадський комітет для вшанування Українського Історичного Товариства влаштовує бенкет для відзначення 25-річчя УІТ. Бенкет відбудеться у неділю, 9-го грудня о год. 2-ій по полудні в залі Українського Народного Дому, 140-42 Друга авеню. Головну доповідь виголосить голова УІТ д-р Любомир Винар. Квитки вступу по 35 дол. від особи. Про участь треба повідомити на число телефону (212) 529-6287.

ЧЛЕНИ ПРЕЗИДІЇ УАКР БУЛИ НА 2-МУ З'ЇЗДІ РУХУ В КИЄВІ

Джерзі Сити, Н.Дж. (Р. Б.). — Звідомлення з поїздки в Україну і з участи в 2-му З'їзді Руху в Києві від 25-28-го жовтня представників УАКРади і ряд інших важливих справ були предметом нарад Екзекутиви, що відбулися тут в середу, 14-го листопада, в приміщеннях УНСоюзу в вечірніх годинах.

Після ствердження присутности і прийняття порядку нарад і протоколу з попередніх нарад Екзекутиви, голова Уляна Дячук поділилася своїми враженнями і спостереженнями з поїздки і перебігу з'їзду. Участь в з'їзді взяло понад 2,125 делеґатів з різних сторін України. Були теж представники Білорусі і інших республік в Совєтському Союзі, сателітних країн, Польщі, Чехо-Словаччини, Румунії і українські представники діяспори. З'їзд був дуже добре зорганізований і проходив у зразковому порядку. Дуже строго перевіряли кожного при вході на залю. Щоби не вдерлися на залю небажані елементи впускали тільки людей із спеціяльною реєстраційною відзнакою.

З'їзд відбувся в дуже репрезентативному Палаці Культури „Україна". Його започатковано відспіванням „Боже Великий, Єдиний", а присутній Патріярх Київський і всієї України УАПЦ Мстислав благословив з'їзд. Голова Руху Іван Драч у незвичайно сильному слові, з критикою на адресу імперської політики Москви, проаналізував сучасну суспільно-політичну ситуацію в Україні і окреслив завдання Руху на нинішньому етапі. Єпископ УГК-Церкви Юліян зачитав привітання від Митрополита УГКЦ Володимира Стернюка. Деякі привіти представників діяспори були за довгі.

На з'їзді внесено зміни до програми і статуту Руху, який оголосив себе опозиційною організацією до Компартії. Членом Руху не може бути член такої партії, керівні органи якої розташовані поза межами України.

З'їзд обрав провід: головою переобрано І. Драча і обрано 15 затупників голови Руху, серед яких головою Політичної Ради став Михайло Горинь.

Ухвалено ряд документів: політичну заяву, що визначає кінцевою метою Руху побудову суверенної і незалежної демократичної української держави і ряд інших, які підтверджують вже раніше проголошене Рухом становище.

В перервах були концерти, виставки образів, публікацій тощо. Місцеві громадяни просто облягали українських представників з діяспори, намагаючись сконтактуватися з ними для обміну думками і пропозиціями.

УАКРада на знак підтримки передала Рухові через своїх представників 3,500 лент для делеґатів (синіх), 1,200 лент для гостей (жовтих) і 300 для гостей (зелених). Крім того 5,000 жовтих лент розіслано відділам для розпродажу, а де нема відділів — індивідуально членам-платникам, щоби в день закінчення з'їзду 28-го жовтня духово з'єднатися з учасниками з'їзду.

Чистий дохід призначений на устаткування Руху.

Роман Данилюк в доповненні подав, що Рух переводить внутрішню організацію. Перебуваючи довший час в Україні він мав змогу відвідати різні місцевості і ствердити, що дуже важливо є відвідувати Лівобережжя, де поява представників з діяспори є дуже побажана і може зробити корисну працю в усвідомленні місцевого населення. Також дуже важливо дати підтримку українцям в Москві і журналові „Пам'ятки України", що присвячений виключно справі культурно-історичних пам'яток України.

Голова Крайової Ради УАКР д-р Богдан Шебунчак звітував про наради Президії Секретаріяту СКВУ 2-4-го листопада. Фінансова ситуація далі загрозлива. УККА і СУБ в Англії залягають із своїми членськими внесками. Для скріплення фінансової бази обрано фінансову комісію, яку очолив Богдан Лещишин. За акцію Міжнародної Комісії СКВУ залягає із недобором 128,500 дол.

Інж. Юрій Іхтіяров звітував про свою участь в засіданні УНРади 8-го жовтня, а інж. М. Нич про відзначення заходом місцевої Української Громади Метрополітальної Філядельфії, УАКРади 4-го листопада Листопадових Роковин спеці-

(Закінчення на стор. 3)

ЗУСТРІЧ СТРИЯН

Ню Йорк. — Тут в суботу, 8-го грудня, о год. 2-ій по полудні в приміщенні НТШ, 63 Четверта авеню, між 9-ою та 10-ою вулицями, відбудеться зустріч стриян і околиці з Т. Чабаном, депутатом зі Стрия.

ВИСТУП О. СЛОБОДЯНИКА

Ню Йорк. — Тут у Бруклинській музичній академії виступить відомий український піяніст Олександер Слободяник з Бруклинською філгармонією під батутою Максіма Шостаковича, виконуючи концерт Шнітткe для піяно. Виступи відбудуться о год. 8-ій вечора в п'ятницю та суботу 7-го і 8-го груднях, як також у неділю, 9-го грудня в год. 2-ій по полудні.

У СВІТІ

КОРЕСПОНДЕНТ НЕЗАЛЕЖНОГО видання „Експрессхроніка" повідомив, що в московській бібліотеці закордонної літератури відбулась зустріч членів Клюбу католиків Москви з папським нунцієм Архиєпископом Франческо Коляссоно. Зустріч була цікава тим, що учасники її були не тільки самі католики, але також особи інших віроісповідань. Ф. Коляссоно розказав про свою місію, а присутні ставили різні питання, на які він давав авторитетні відповіді.

В НЕДІЛЮ, 2-ГО ГРУДНЯ, три палестинці озброєні ножами напали в автобусі на пасажирів в Тель Авіві і одного з пасажирів закололи на смерть, а трьох тяжко поранили. Очевидно, всі постраждавші були ізраїльтянами. Одного терориста тяжко поранив вистрілом з пістолі поліціянт, а двох легко поранених поліція заарештувала і вони стануть перед судом. Слідство виказало, що всі три палестинці прибули до Тель Авіву із села Азмут на західньому березі ріки Йордан.

РУМУНСЬКИЙ УРЯД повідомив про нові правила для поляків, які приїжджають до Румунії тимчасово, тобто на закупи, або з метою перебратися на Захід. У Варшаві думають, що стисла контроля поляків була введена у відповідь на аналогічні практики Польщі по відношенню до румунів. Румунія скаржиться, що поляки масово приїжджають до їхньої країни, викупляють харчі і дорогоцінні речі, або вимінюють їх за ті товари, яких в Румунії немає.

КЕРІВНИКИ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ економічної спільноти заявили кореспондентам, що европейські країни вирішили допомогти фінансово і харчами чотирьом східньоевропейським країнам: Чехо-Словаччині, Польщі, Болгарії і Югославії. Сума допомоги не повинна перевищувати 125 міл. долярів. Згідно з інформацією ЕЕС дотепер західньоевропейські країни надали країнам Східньої Европи допомогу на суму 690 міл. долярів. Крім економічної допомоги Західня Европа висилає своїх спеціялістів до поодиноких країн Східньої Европи, особливо тих, які позбулися комуністичної влади і переставили свою економіку на систему вільного ринку, щоб в такий спосіб допомогти їм зрівнятися з країнами Заходу.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ аґентство ТАСС повідомило, що в Москві відбувся з'їзд сіоністської федерації, яка мала б об'єднувати усі жидівські організації в Совєтському Союзі. Заступник керівника інформаційного відділу міністерства закордонних справ Юрій Ґреміцких заявив, що з'їзд був переведений згідно із законами СССР. Ґреміцких підкреслив, що совєтський уряд ґарантує усім своїм громадянам свободу слова і творення різних об'єднань громадського чи релігійного характеру.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс, покликаючись на статтейку в армійській газеті „Красная Звєзда", повідомляє, що теперішній генеральний секретар ЦК КПСС і президент СССР Міхаїл Ґорбачов є полковником резерви совєтської армії. Він ніколи не служив в армії, а тільки брав участь у військових зібраннях і нарадах. Будучи студентом Московського університету М. Ґорбачов проходив військову підготову. Рангу полковника він отримав від міністерства оборони СССР в 1978 році, працюючи в секретаріяті ЦК КПСС у відділі сільського господарства.

КАРДИНАЛ АҐОСТІНО Касаролі, папський секретар для зовнішніх справ і друга особа у Ватикані, вніс на руки Папи Івана Павла II прохання про відхід від активної служби. А. Касаролі закінчив 75-ий рік життя. Ватикан, згідно з офіційним повідомленням багатьох пресових аґенцій, прийняв прохання Касаролі і назначив на його місце державного секретаря іншого італійця Архиєпископа Анджеля Содано. Касаролі виконував функцію державного секретаря від травня 1979 року.

В АМЕРИЦІ

ВПРОДОВЖ ДЕСЯТИЛІТЬ видобування нафтової ропи на поверхню зі земної кори продіставався радій, радіоактивний хемічний елемент, що дуже розповсюдив радіоактивне зараження нафтових родовищ по цілій країні. Цю проблему щойно тепер почали розглядати офіційні чинники нафтової індустрії та державні власті, які досі не мали жодних правил що робити у випадку радіоактивности нафтових родовищ. Радій знаходиться тепер у всіх околицях видобування нафтової ропи від Аляски до Фльориди, спричинюючи низького поземy радіяцію у помпах, нафтопроводах і збірниках. Радій вилуговується з мінеральних покладів у воду, яка на поверхню видістається з нафтою. Офіційні чинники, відповідальні за довкілля, не знають до якої міри радій є небезпечним для здоров'я робітників нафтових родовищ чи інших осіб, одначе турбуються тим, що це може спричинити пістряка та інші хвороби.

РОБЛЯЧИ ЩЕ ОДНУ спробу щоби стати ґіґантом комп'ютерської індустрії, фірма Амерікан телефон енд телеграф запропонувала 6 біл. дол. за корпорацію НСР А.Т. енд Т вже кількакратно пробувала стати кольосом комп'ютерської індустрії та згідно з деякими аналітиками у процесі цих намагань втратила понад 2 біл. дол. Вони також вже від довшого часу цікавилися комп'ютерською комерційною діяльністю НСР, п'ятою по величині комп'ютерською компанією в країні, а переговори в справі купна і продажу між цими двома фірмами були періодичним зацікавленням „Волл стріту" впродовж кількох останніх років.

У ЩОДЕННІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ пресі появилася вістка про те, що тому два тижні від хвороби АІДС помер хірург і з цього приводу славнозвісна лікарня ім. Джанс Гопкінса у Балтиморі запропонувала безкоштовні перевірки вірусу чи хвороби АІДС всім 1,800 пацієнтам, яких у їхній лікарні він оперував. Хірург про котрого мова д-р Рудольф Альмараз помер 16-го листопада, маючи всього тільки 41 рік. Родина покійного відмовилася виявити причину смерти, одначе його адвокат Марвин Еллін заявив кореспондентові газети „Балтимор Сандей Сан", що „Він мав АІДС і від АІДС помер". Він також говорив про те, що цієї хвороби він набрався при операції, коли кров пацієнта бризнула йому в очі та рот у раковому центрі ім. Слоан-Кетерінг в Ню Йорку. Речниця цієї установи заявила, що в їхніх архівах немає жодної згадки про те, що д-р Р. Альмараз набрався хвороби АІДС коли практикував у їхньому центрі від 1-го липня до 1-го грудня 1983 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Промова президента Буша на дві адреси

У п'ятницю, минулого тижня, 30-го листопада 1990 року, президент Джордж Буш провів несподівано пресову конференцію, на якій виголосив за традицією вступне слово, яке насправді мало історичне значення. Це була декларація на дві адреси: американському народові Президент продемонстрував свої мирні, а не войовничі аспірації — одночасно заявив ще раз іракському диктаторові Саддамові Гуссейнові, що він, Буш,не хоче війни, але буде воювати, коли нема іншого способу, щоб Саддам Гуссейн звільнив Кувайт, привернув тамошню попередню владу та звільнив усіх чужинецьких закладників. Буш заявив буквально: „Не Америка воює проти Іраку, тільки Ірак воює проти всього світу". Зокрема підкреслив, що Америка не має ніякої суперечки з іракським народом, тільки іракський диктаторський президент спричинив своїм збройним походом проти Кувайту конфлікт, який спонукав Раду Безпеки Організації Об'єднаних Націй прийняти вже 12 резолюцій, звернених проти Іраку.

Червоною ниткою проводиться почерез всю промову Буша твердження, що не Америка має конфлікт в обширі Перської затоки, а міжнародний світ, коаліція народів із трьох континентів. Президент Буш, здаючи собі справу з існування в Америці пацифістичної опозиції, поставив собі за ціль переконати цих опозиційних пацифістів, що він, Президент, прагне мирного, а не кривавого закінчення конфлікту. Тому проголосив, що він висилає державного секретаря Джеймса Бейкера до Багдаду на зустріч з Саддамом Гуссейном та що одночасно запросив до Вашінґтону іракського міністра закордонних справ. Але водночас підкреслив, що він, Буш, не відступить від принципової вимоги, а саме, щоб Ірак, згідно з резолюцією Ради Безпеки ООН, звільнив Кувайт. Він, Буш, переконаний, що Саддам Гуссейн все ще не здає собі справи із реальної дійсности: тому, мовляв, Рада Безпеки ОН дала Саддамові час до 15-го січня 1991 року передумати ситуацію і таки мирно відкликати війська з Кувайту.

Відповідаючи на запити журналістів, Президент заявив, що не має заміру скликувати спеціяльної сесії Конґресу для справи Іраку, але є і буде в контакті з лідерами обох Палат Конґресу. На інший запит журналіста про число американських жертв на випадок війни, Президент звернув увагу, що ніхто не всилі передбачити це, але зроблено все, щоб тих жертв було якнайменше. Президент запевняв, що немає будь-якої схожости кампанії проти Іраку з В'єтнамською війною.

Відгук промови Буша був скрізь позитивний. Біржа відразу продемонструвала звишкою усіх акцій. Впала ціна на бензину. За твердженням „Ню Йорк Таймсу" самі лідери обох партій у Палаті Репрезентантів порадили Бушеві не скликувати Конґресу на надзвичайну сесію. Можна здогадатися, що самі конґресмени і сенатори не хочуть опинитися у ситуації, в якій мусіли би голосувати „за" або „проти", бо воно ризиковане і небезпечне для політичної кар'єри справа. Хай, мовляв, Президент рішає, бо це його конституційний обов'язок...

У сьогоднішній ситуації, коли однаково Буш у порозумінні з союзниками, як і Саддам Гуссейн зайняли принципові взаємосуперечні становища, немає місця на компроміс. Але згода Саддама Гуссейна на „діялог", у якому говорилось би про окупацію Ізраїля арабських земель — цікава. У засекречених розмовах протягом шести тижнів — говоритимуть тільки про Кувайт. Бо Єгипет, Савдійська Арабія і Сирія підтримають Саддама Гуссейна у справі Ізраїля та цілої проблеми Палестини. А це вже окрема тема.

МИНУЛОЇ СУБОТИ, 1-го грудня, зустрілись представники трьох парляментів прибалтійських республік і вирішили домагатися виведення усіх совєтських військ з Прибалтики. Вони також протестували, що Кремль ставить перешкоди у їхньому старанні відновити незалежність Литви, Латвії і Естонії. Президент Естонії Арнольд Рутель заявив, що окупація Москвою трьох Прибалтійських республік була незаконною і була переведена у висліді договору Молотова з Ріббентропом. Совєтський президент Міхаіл Ґорбачов натомість затискає обручі і погрожує вислати військові частини проти „ребеліянтів".

Кравчук говорить про закордонні відносини України в такий спосіб: „В порядку денному — обмін консульськими, торговельними представниками, знач не розширення зовнішньоекономічних звязків України". Отже ні слова про дипломатичні зв'язки. Він обмежується тільки до торговельних зв'язків у формі консулятів. Про новий Союзний Договір він специфічно не говорить, та його натяк є досить промовистий: „Інтеграція — це шлях до суверенітету і добробуту, а ізоляція — це шлях у глухий кут, у безвихідь".

Зміни в конституції, що їх ВР прийняла дотепер, ідуть в напрямі демократизації і незалежности. Зміни ці знайшли спільну підтримку групи „239" і опозиції. При цьому треба завважити, що число „239" починає поволі знижуватися. В цьому немає нічого дивного, тому що популярність партії швидким темпом спадає вдолину. На основі постанови Політбюро ЦК КПУ партія звільнить до кінця цього року біля 10,000 працівників. Кількість працівників в райкомах, міськомах та обкомах партії зменшиться на 40 відсотків. Кількість працівників в апараті ЦК зменшиться на 45 відсотків.

М. Мельник

ДЕКІЛЬКА КРОКІВ НА ДОРОЗІ ДО САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНИ

II.

Довго демократичний бльок домагався усунення з Конституції статті 6, яка запевняла політичний монополь Комуністичній партії. Статтю цю тепер виключено з Конституції. Стаття 7 запевняла керованим партією молодечим та громадським організаціям участь в адмінстрації країни. Стаття ця тепер виглядає цілком інакше. Вона дає право політичним партіям, рухам, і т. д., брати участь „в управлінні державними і гормадськими справами".

Зміна статті 28 є дуже важна. Перед тим вона звучала так: „Українська РСР у зовнішньополітичній діяльності керується цілями, завданнями та принципами зовнішньої політики, визначеними Конституцією СРСР". Статтю цю змінено на: „Українська РСР у зовнішньополітичній діяльності керується цілями, завданнями та принципами зовнішньої політики, визначеними Конституцією Української РСР". Зміна та свідчить про бажання не тільки дати можливість уряд ові України займатись закордонною політикою, але й зробити закордонну політику уряду незалежною від Москви.

У старій Конституції стаття 29-та займається обороною СССР. Вислів „захист соціялістичної вітчизни" відноситься не до України, а до СССР. Роля України в обороні СССР викладена в статті 30-ій так: „Українська РСР бере участь у забезпеченні безпеки та обороноздатності країни, оснащенні збройних сил СРСР усім необхідним". Зворот цей вказує на ролю України як звичайну адміністративну територію СССР. Теперішні зміни цих двох важливих статтей зредаговані „дипломатично" так, що не знати, чи „соціялістична вітчизна" — це Україна, чи СССР. Основні частини нового тексту виглядають так: „Стаття 29. Відповідно до Конституції Української РСР захист соціялістичної Вітчизни належить до найважливіших функцій держави і є справою всього народу. Порядок проходження військової служби громадянами Української РСР визначається законодавством Української РСР". А в статті 30, читаємо таке: „Обов'язки державних органів, громадських організацій, службових осіб і громадян щодо забезпечення країни та зміцнення її оборздатності визначаються законодавством Української РСР".

Статті 31 і 37 старої Конституції займаються громадянством України і СССР. На основі цих статтей окреме громадянство України не існує, цебто, громадянин Росії має в Україні такі самі права і обов'язки як громадянин УССР. Коли б група „239" була готова боротись за правдиву незалежність України, тоді ВР встановила б громадянство України в тому самому сенсі як громадянство Польщі чи Франції. На жаль, статті 31 і 37 залишились без змін.

На основі статті 49, громадяни УССР могли творити тільки громадські організації. Статтю цю перероблено у тому напрямі, що „Громадяни Української РСР мають право об'єднуватись у політичній партії, інші громадські організації..."

(Закінчення на стор. 4)

Галина Смалюх

Не забирайте осені!

Найпершим звуком, який я почула того дня, був Твій голос. Я ще ніколи не чула таких дивних ноток у ньому. Ти зателефонував спозарання, напевне, ще достатньо не пробудившись сам, вирішив, що в такий час треба будити інших. За вікнами щойно благословлялося на день. Ледь-ледь пробивалося перше світло до мого ліжка. Ти властиво багато не говорив, лише щось про те, що цієї зими ми не поїдемо в гори, що в Тебе, невідомо звідки, раптово появилося безліч невідкладних справ і що Новий Рік і Різдво чудово можна відсвяткувати, не виїжджаючи з міста. Уважно слухала, не насмілюючись найменшим звуком перервати Твою сповідь, але ніяк розум не наздоганяв до чого все це,коли за вікнами лише осінь і ще далеко до білих наших снігів. Але слухала... слухала... слухала... Навіщо? Лише для того, аби дати виговоритись іншій людині, не дбаючи в цей час за ніщо і ні за кого іншого. Не буде в нас з Тобою снігів цього року, все закінчиться восени.

Уже потім, пізніше, коли прокинувся день, я йшла до праці. Ти вранці забрав і зруйнував в мені нашу зиму, тепер, дещо пізніше, люди забирали один в одного рештки осені. Коли б був поруч Ти, я переконана, Ти не дав би їм робити цього, Ти би вмовляв, просив, благав, сварився, Ти б просто прийняв міри, які б переконали людей не обкрадати самих себе. А я мовчки йшла, дивилася і шкодувала, що нічим, абсолютно нічим не в стані зарадити. Ті люди не розуміли моєї мови, в противагу птахам і звірам. Ти розумієш, їх було багато, тих людей, всі в однаковісінького кольору робах, у великих рукавицях незґрабними граблями збирали все листя, останні залишки нашої осені і пакували в величезні чорні мішки. Білки, своїми спритними оченятами дивилися на весь цей жах, анічогісінько не розуміючи з того, що діється навколо.

А манкурти забирали осінь. Від кого ж вони забирали її!? Те все було схоже на похорон дуже дорогого чогось, невловимого. Знаєш, коли помирає самотня людина і немає в неї анікогісінько з рідних в світі, тоді все її майно збирають, пакують у величезні темні мішки і вивозять у безвість. Сум, розпука, жаль для найближчих сусідів за тієї людиною, а тут забирають осінь у всіх одразу. Наводять якусь зайву чистоту, старанно визбируючи найменший листочок. Але ніхто не подумає чомусь, що може ті листки, коли їх є багато, саме вони зігріють землю взимі, саме їх з'їсть комаха чи черв'як і вже це буде для них пожива. Кому ж тоді і по чиїй вказівці роблять добро ці люди? Забирають в природи її первісну привабливість і незайманість. Я знаю, навіть те, мою осінь, коли б розказала я її комусь іншому, ніхто б не зрозумів мене, лише Ти.

Але Тебе нема. Ти залишився для мене в ранніх досвітках, коли слова твої забирали від мене зиму. А люди в той день забирали рештки осені.

Прошу Тебе, хоча б словами, поверни...

Галина і Мирослав Левицькі

ПАРИЗЬКА МІСІЯ

I.

Від моменту прийняття декларації про державний суверенітет України минуло щойно кілька місяців. Час уже підтвердив, що був це переломовий момент в нашій історії. у „Декларації" крім цілого ряду внутрішньополітичних положень, говориться також про ведення самостійної закордонної політики. Народна Рада і деякі, реальнодумаючі представники консервативної „більшості" вважають, що саме зовнішнє утвердження України як члена засновника ООН може стати ґарантом успіху внутрішніх перетворень, перед якими стоїть нині совєтська імперія, а зокрема п'ятдесятимільйонна Україна.

Під час літніх вакацій, коли парламент уже прийняв декларацію, ряд членів Народної Ради — у тому Богдан й Михайло Горині та Вячеслав Чорновіл, автори декларації принципів Української Гельсінкської Спілки, яка стала одним з важливих пунктів на шляху України до незалежности — виїхали за кордон. Основною ціллю, яку ставили вони перед собою — були пошуки потрібних нині Україні ділових і політичних контактів. На більшості зустрічей з західніми політиками посланці України отримували запити про те, чи Україна включається в европейський Гельсінкський процес, чи робить старання, щоб взяти участь у Паризькій нараді Безпеки і співробітників в Европі.

Як представники опозиції говорили вони, що Україна повинна бути представлена у Парижі.

Не без впливу членів Народної Ради, які стоять на чолі постійнодіючої парляментської комісії у закордонних справах, питання це було винесене на розгляд керівництва республіки. Керівники українського парляменту і уряду постановили, що домагатимуться окремого представництва України, як повноправного члена ООН, на Паризькій нараді.

Тому що нині Україна представлена у світі дипломатичними службами СССР, представники українського парляменту 2-го листопада мали зустріч з міністром закордонних справ СССР Едуардом Шеварднадзе. Українська делеґація, до складу якої входили: голова постійнодіючої Комісії у закородних справах парляменту України Дмитро Павличко, його заступник Богдан Горинь та їхній консультант професор Василенко, заявила, що Україна як суверенна республіка і член ООН має право на власне представництво на Паризькій конференції. Міністер закордонних справ СССР сказав, що дане питання потребує глибокого вивчення.

На три дні перед початком роботи, наради, після запиту України, з Москви надійшла вістка, що дозволяється їй на представництво у складі делеґації СССР, в особі міністра закордонних справ. Українське керівництво, рахуючись з неґативним результатом запропонованого „вивчення", твердо постановило добиватись належного представництва України та на Паризькій нараді. Голова парляменту Української ССР Леонід Кравчук підготовив листа до всіх членів Паризької наради. Міністер закордонних справ Української ССР Анатолій Зленко відмовився від запропонованого Кремлем представництва.

Замість нього до столиці Франції поїхала делеґація від голови Верховної Ради Української ССР, у складі: Дмитро Павличко — голова парляментської комісії в закордонних справах, Богдан Горинь — заступник голови комісії та Іван Драч — голова Народного Руху, член комісії.

Українська делеґація офіційно перебувала в Українському представництві при ЮНЕСКО. Відразу після приїзду до столиці Франції мала вона зустріч з послом СССР у Франції. Він повідомив, що вони допускаються до участи у Нараді, як складова частина делеґації СССР. Українська сторона заявила йому про свою рішучу відмову від такої участи. Водночас повідомила про лист голови Верховної Ради Української ССР. Попросила совєтського посла, щоб за його клопотанням, Україні була надана можливість роздати привезений документ учасникам Наради. Очевидно, після відповідних консультацій з вищими чинниками українська делеґація такої можливости не отримала.

Делеґація від голови Верховної Ради Української ССР звернулась також до господарів Наради, щоб було дозволено їй роздати всім учасникам Наради листа голови Верховної Ради та спостерігати за ходом Наради. Задоволено лише друге прохання. Делеґація отримала право входу до приміщення, де відбувалась Нарада. Було це, однак, дивне право, бо українських представників заведено боковим входом. Дозвіл на спостерігання також був „особливим": посланцям України було дозволено слідкувати за ходом Наради лише з екрану телебачення.

У таке саме становище була поставлена делеґація Вірменії. Правда, міністер закордонних справ Вірменії, нехтуючи рішенням парляменту, виступив у складі офіційної делеґації СССР.

Українська делеґація, зорієнтувавшись, що попри всю дипломатичну ввічливість, господарі Наради не мають наміру задовольнити її клопотання, вирішила привезеного листа голови Верховної Ради УССР розвести до посольств країм-учасниць Наради. Лист цей був опублікований в матеріялах Паризької наради. Разом з листом голови Верховної Ради УССР українська делеґація роздала заяву від Народної ради до країн-учасниць Наради. Документи ці викликали певний резонанс у світових політичних колах. 20-го листопада в американській газеті „Вашінґтон Пост" появилась велика стаття, присвячена питанням України, її прав на участь в Гельсінкському процесі.

Закінчення буде.

ЩЕ ПРО СВЯТО ПОДЯКИ

Шановна пані редактор О-КА в своїй статті „Про свято індика" („Свобода" ч. 225 з 24-го листопада) дивується, чому серед нових іміґрантів-українців в Америці не приймається Свято Подяки.

На мою думку, причина в тому, що українці це нація ще не секуляризована в повному значінні цього слова і не знає свята без церковного пов'язання. Тому навіть державні, чи точніше національні свята, як 22-го січня, чи 1-го листопада ми прив'язуємо до Церкви відправами Панахид по полягллих, чи благодарственних Молебнів. Це привязання нації до обряду Церкви автоматично відчужує від українства осіб, які відпадають від традиційних Церков. Доказом цього можуть служити баптисти, п'ятидесятники чи реформовані, або євангельські християни, які не беруть участи в громадському житті нації. Тому багато наших людей боїться, що прийнявши психічно Свято Подяки вони тим самим відступають від традиції нашого власного свята подяки „на Спаса", коли церква освячує плоди нашої землі. Давні іміґранти, що вже цілковито влилися в тутешній спосіб життя і почуваються американцями, святкують День Подяки не тільки споживанням індика, але також, за традицією, відправою в церкві.

Володимир Шиприкевич
Філядельфія , Па.

ФЕДЕРАЛЬНІ РЕҐУЛЯТОРИ минулого тижня запропонували щоб щадничо-позичковим установам дозволено перемінюватися на щадничі банки зі стейтовими статутами. Про такий дозвіл дуже стараються лоббісти щадничо-позичкових установ, бо це ще більше затерло б різницю між різного роду щадничими інституціями. Деякі експерти задивляються на це, як на ще один крок великої банкової індустрії цілковито зліквідувати щадничево-позичкові інституції. Пропозицію представлено через Федеральну корпорацію забезпечення ощадностей, яка забезпечує ощадністеві вклади у банках і щадницях країни.

Ірина Дибко-Филипчак

ДУШЕЮ ДО КОРІННЯ...

II.

До подробиць всі прадідівські звичаї оживають у Свят-вечір. Цю тяглість повір'я й звичаїв пояснює батько Любани Боян: „Християни не відали, що чинили. Ніби можна спалити вогнем богів? Боги згоріли, димом увійшли у людське серце і там живуть понині". Бачить той вечір Василько, чує скорботні слова батька докору, Люту, що став лихварем, наживавсь людською кривдою. Грозив батько: „людське терпіння, як великий жбан: наливай в нього гіркого пива, та гляди, щоб не потекло через вінця". У відчаї за зневагу Люта над чесністю, підніс Чагр сокиру над головою сина, лиш благання мами зупинило... Але вкінці таки прийшов час і „перелилось через вінця"... Не стало Люта. А ось і життя Яна стануло перед очі — йому пощастило. Ян бояриом став на в стольному Галичі на дворі князів Володимирка і Ярослава він з двома лірами, з двома лицями... Не даром у своїй хронології Іван Русин написав: „...жив у Галичі боярин Ян, син Чагрів. Мабуть з десяток волів шкур не вистачило, коли б загадав списати повість з його діянь. Скажу лиш загально: не було святині, яку б він не посоромився забезпечити, не було правди, яку б він завагався зрадити, не було білого, котре б не пробував забарвити в чорне".

А далі пояснює хронолог: „Заради, мабуть, перестороги десятому або дванадцятому поколінню, що настануть після нас, пишу я таки про Яна". Мав собі до помочі Ян, у всіх нікчемних ділах, смерда Покруча. Покруч слухняно сповняв всі прикази, а вкінці послухав приказу совісти й страху і вбив Яна. У дальших главах читаємо про долю наймолодшої сестри Василька, Настусі: „На галицьких вежах затрубіли труби і роги". Вітали Настусю: „Люди, як на великдень вдягли свої найкращі строї". Всі — крім владики Козьми — стрічали Настусю, Чагрову доню, як вона поруч князя Осмомисла в в'їжджала в стольний Галич. Щасливий князь дивився на народ і думав: „Це свідки мої, що вводжу Натусю до своїх палат, не як любаску, а славно-явно, яко жону-водиму" Цю щасливу подію в житті князя і Настусі описав Іван Русин: „Утішений князь прихильністю галичан до нього і до Настусі улаштував бучний пир. Люди забавлялись, а „дехто пророкував, що від нині в Галичі настане золотий вік".

Та не сповнилось пророцтво... Бо вже іншу подію описує Русин у своєму „Саду": „Настусе страднице великоока, чесна жоно, за тобою плачу кервавими сльозами, як за сестрою, як за Любаною своєю, як за молодістю, що відшуміла"... „Вбили тя сестро не зате, що любила, а за те, що вийшла з глибини. Глибини бо завжди лякають". Не стало Настусі, той же сам народ, що вітав, під'юджений боярами і княгинею Ольгою спалив... Залишившись по Настусі син Олег. Його, Олега, хотів бачити Ярослав Осмомисл на престолі по собі. Адже і на смертній постелі висказує про Олега свою волю, але і їй не повинувалися бояри... Лежить князь у полоні недуги і передумує: насильне одруження з Ольгою, донькою Юрія Долгорукого. Походи воєнні, зради, ницість боярську, мудрість Русина, бажання заснувати школи для простолюддя дітей народу, за порадою Русина. Згадав палку любов Настусі. Та, Настусі нема... Ольга від'їхала до Суздаля і там уже монахинею, в 1182 році померла. Ні не жаліє Ярослав, що їй не простив смерті Настусі, „такого не прощають"! Згадав і батька, як він повчав князенка, говорив Володимирко: „Речення мудрі з книг черпай, але до серця близько не бери. Тобі ж відомо, що і я книги читаю, але чиню в житті не по книжному, а як потреба вимагає. Володимирко „кохався в книгах", були у нього книги мудерців-мислителів: Платона, Аристотеля, Сироха, Івана Золотоустого, Василя Великого. І навчала малого Ярослава кормилиця Марія, пише хронолог Русин: „Навчала вона слухати землю і вухом і серцем.

Але дитинство минулося, а разом з ним спопеліла Маріїна ворожба; зерня не принялося, з квітки позривав вітер пелюстки". Були ж бо тим вітром діла боярів і дружини Ольги. „З висот мар князь споглядав на свій Галич", поруч нього, у щирій розмові, Іван Русин, хоч знав він, що не завжди його записи в „Хронографі" були до вподоби князям, бо ж „миліші володарям співці, що травою стеляться під ноги, а язиками лоскочуть п'яти". Але у хронолога була совість у нерозлучній дружбі з правдою, він дивився критичним оком і дивувався: „Дивно мені, що часом мудрі оточують себе дурнями, дивно мені, що часом милосердні, милосердя чинять жорстокими руками". Мав на думці мудрість Осмомисла і жорстокість, його, боярських виконавчих рук.

Признавсь Русинові князь: „Я не боюся смерті, я боюся короткої пам'яті по собі". На те Русин висказав признання князеві „Не дурно я нарік тебе Осмомислом. Мудро судиш. Князі вмирають — залишається народ. У нього пам'ять, як коріння дубове — глибин земних сягає". З глибин коріння руської землі черпав наснагу до життя і Іван Русин: „Був би я убогим жебраком і духом ницим, коли б після соборів і палат царегородських не запричащався тишею із пущі тисьменицької". А на докори Юрія Долгорукого, чому він не служить Києві або Суздалю, Русин відповів: „Не єсьм ні киянин, ні суздалець, ні галичанин, єсьм русин". Соборником був хронолог. Любив рідну руську землю, може тому так вірно й палко покохав Любану, бо в Любані ще жив той світ прапредків, за звичаями їхніми, земля ще святою була. Жила Любана красою сонця, ласками любові Лади, квітами й піснями Купала. І знову в розмові Любани з її Іванкомсонечком проявляється хист автора — мислителя. Про людину Любана каже: „Людина квола, як комаха, вона багато чого не встигає в житті. Та могла б... О, могла б встигнути, коли б лягала і вставала з думкою про добро. Людина велика, Любано — пояснює Русин — лихо в тому, що ми часом і на смертному одрі будучи, не розлущуємо самі себе і не підозріваємо, сліпці невидющі, яким вогнем володіємо..."

Любила Любана Іванка — сонечка за мудрі слова, „за палкі уста" — поцілунки. Але кошмарна подія знівечила любов. Боярин Сірославич знівечив — Любана причиною стала, віночка шукала, того, що Іванкові берегла... Любана убила себе. Іди Іванку — сонечко, говорив батько Боян, попрощайся, „припав Русин губами до Любанииного чола". „Любана лежала на ребристому дерев'яному ложі, застеленому сіном... у чистій сорочці", і зготував таке ж ложе і батько Любани для себе і пояснив питання Русина: „Так є Іванку — сонечко народилась Любана у старій вірі, жила і умерла. На Даждьбогових левадах Любана тебе буде виглядати". І думав Іван у своїй скорботі: „Якби знаття... якби був глибоко переконаний, що грішний цей світ — лише преддвері до раювання вічного,

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА БАГАТА, АЛЕ ЗАНЕДБАНА. ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ СТАТИ НА ВЛАСНІ НОГИ. ПЕРЕШЛІТЬ ВАШУ ДИВІДЕНДУ І ПОЖЕРТВУ НА ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

ПОДЯКА ТЕРНОПІЛЬЧАНАМ

за пожертви на потреби української католицької церкви Непорочного Зачаття оо. Редимптористів в місті Тернополі.

Складаємо щиру подяку усім вельмишановним і дорогим жертводавцям та добродіям за пожертви в часі від 7-го січня 1990 р. до 7-го листопада 1990 р. Суму, яку ми зібрали, частинно приділили на поправу церкви, а в більшості закуплено дорогоцінні речі на пристіл, фелони і все необхідне для отців, дияконові та вівтарним хлопчикам. Хоругви і на повні ризи для нашого Владики Михайла Собриги, на вивінування церковної канцелярії, книжки і на різні потреби для парафії.

ЖЕРТВОДАВЦІ:

1,675 дол. — Середюк Богдан, Ярополк, Оксана;
1,650 дол. — Косак Неля, Ірця, д-р Міка, д-р Тафік (в пам'ять батька і мужа);
по 1,000 дол. — д-р Джуль Павло й Ірена, Долинюк Люба (в пам'ять сина), д-р Мирона, Трач Любомир і Анна (в пам'ять батька і мужа), Микитюк Оксана, Михась;
938 дол. — Булема Богдан (Торонто);
по 700 дол. — Томків Віра, Богдан, Степанія, д-р Коцур Люба;
680 дол. — Литишевска Александра (в пам'ять батьків);
550 дол. — д-р Кордибан Евген, Джойс, Марія і Антін (в пам'ять мами Марії);
635 дол. — Брикович Люба;
по 500 дол. — Лазечко Стефа і Броня, Майковська Марія, Евген, бл. п. Смолинська Анна і син Богдан, Кравченюк Стефан, Малич Оксана (в пам'ять мужа), д-р Савка Ярослав, Галицька Оксана (в пам'ять батьків), о. Тимотея Симбаїв);
480 дол. — д-р Сай Юрій (в пам'ять батька д-р Тадея);
400 дол. — Пачовський Роман і Галя;
355 дол. — Вовк Віктор (в пам'ять родичів);
по 350 дол. — Ременюк Лев і Віра, д-р Мороз і Ольга;
по 300 дол. — Брикович Дозя і Влодзя, д-р Школьник Ася, Богданович Стефан, Шуган Стефан і Стася, Стасюк Маріян і Марта (в пам'ять родичів);
457 дол. — Монтреаль, групова збірка: Глуховецький Славко, Козуляк, Литвин Пелагія, Шпик Стефа і Франц, Дзерович Марія, Бачинська Іванка;
292 дол. — Стеткевич Юлія з групою жінок з продажу вареників;
по 250 дол. — Палашевська Люба, Івасечко Іван (в пам'ять батьків);
225 дол. — група жінок з продажу печива: Дяків Марія, Обухівська Мадзя, Татарська Галя, Процик Оля, Лятишевська Леся, Долинюк Люба, Середюк Оксана, Галицька Оксана;
по 200 дол. — Процик Оля, Бліхар Юрій і Анна, Кошельовський Дмитро й Анна, Никифоряк Оля, Гайда Стася, д-р Кравченюк Осип, Ямрозик Леся, Швед Микола;
по 150 дол. Музичка :Ляриса, Влодзьо Л., Соня С.
по 100 дол. — Стадник Роман, Строїч Стефа, Аза Садовська-Іванчук, Салевич Зенон, Стасюк Андрій і Ірина (в пам'ять стрийка хресного батька Любомира Стасюка), Лижник Оля (Торонто), Чикало Александер (Торонто), д-р Смаль Іван, Козовик Тадей, Прийма Роман і Настуся, Гривнак Роман (в пам'ять мами), Тарапацька Ляля, д-р Люба Хома-Стефанівська, д-р Дзюбанський Володимир і Ольга (Канада), Брикович Кость (Торонто), Гривняк Ася, Соляк Петро, Питляр Зенон, Ракуш Микола, Чолган Люба (в пам'ять батьків пр. Никифора і Марії Гірняків), Стецьків Ніля (в пам'ять батьків пр. Безкоровайних), Грубий Стефан і Мирося (Канада), Трешневська Люба, Паліж Олена (в пам'ять мужа), Люба Федун-Іванчук, Кривий Ярослав, Клим Галя і сестра, Заболоцька Юлія (в пам'ять мужа), пр. Омецінський Омелян, Гірняк Олесь (в пам'ять батьків), Цьолко Маріян, Гірняк Нянко (в пам'ять батьків), Димитрів Миляся, Оля Щурко-Білинська, Гриньків Іван і Катерина, Коваль Володя і Анна, Литвин Славко, Зола Катерина, У.Б.С. Олексин Іван, Войтович Еміль, Грицай Евген;
85 дол. — Оксана Кордуба-Іляшенко;
по 80 дол. — Обухівський Евген, Пришляк Лев;
70 дол. — Савка Аделя;
по 50 дол. — Вовк О. і інж. Мастикаж (Торонто), Савицька Марійка, Турчиняк Ірена, Легета Микола, Маркевич Віра, Михальчак Марія, Кашуба Іванко, Івасечко Туня, Сваричевська Марія, Щур Левко, Балтарович Роман, Стринадюк Оля, Лесів, Іваницька Лена;
31 дол. — Гречний Михайло;
по 30 дол. — Федун Володимир, Копитко;
по 25 дол. — Капітанець Петро, Сотник Пилип, Томків Зенон, Гуліяш Стефан;
по 20 дол. — Богданович Михайло, Постоловський Осип, Левицький Богдан, Воробкевич Олександра;
15 дол. — Старицький Волтер;
по 10 дол. — Слюсарчук Антанас, Ярмолюк Гена.

З ДИВІДЕНД 46-го ВІДДІЛУ УБС

43.52 дол. — Сливка Іван;
21 дол. — д-р Лаврин Олег;
14.50 дол. — Тришневський Мирослав;
10.40 дол. — д-р Джуль Андрій і Юрій;
8.98 дол. — Середюк Оксана;
8.08 дол. — Швед Микола;
7.99 дол. — Войтович Еміль;
7.52 дол. — Никифоряк Евг. і Марія;
7.51 дол. — Кальба Богданна;
7.41 дол. — Репета Евген;
7 дол. — Ворин Іванна;
4.74 дол. — Лободоцька Оля;
4.68 дол. — Козовик Юліян.

Разом зібрано $27,571.33

Особливу подяку хочемо зложити за пораду і поміч нам Їх Ексцеленції Владиці Інокентієві Лотоцькому, о. митратові Бутринському з Чикаґо, о. Петрові Стецюкові з Торонто, о. Маріянові Івахову, Павлові Гайді та всім тим, що допомогли нам в доставі річей, які неможливо було вислати поштою. Велика подяка д-р Джулеві, д-р Швайкунові, д-р Міці й Ірці Косакам, як також: І. Ляшові, Татухові, Легеті, Я. Кривому, Лавринові та багатьом іншим людям доброї волі, які повертаючи на Україну, перевозили речі для церкви. Дякуємо всім тим, які подарували книжки для отців та інші дарунки. Дякуємо о. парохові Войтині з Воррен, Миш. та Богданові Левицькому, Лесі Лятишевській. Спеціяльна подяка за цінний дарунок для церкви Олесеві Кірикові. Дякуємо і всім тим, які чим-небудь допомогли нам.

Нехай Всевишній нагородить Вас своїми ласками.

Бажаємо Всім Веселих Свят і Щасливого Нового Року!

Ініціяторами цього були: **Оксана Середюк, д-р Евген Кордибан, Богдан Сердюк**

Бажаючим інформації: тел. (313) 754-4229, Воррен, Миш.

Київське „Динамо" здобуло футбольний чемпіонат СССР

Найсильнішою дружиною копаного м'яча вищої ліги СССР є український футбольний клюб „Динамо" з Києва. Київські динамівці після довгого ланцюга змагань з дванадцятьма найкращими футбольними дружинами СССР заслужено здобули перше місце (вже тринадцятий раз). Претендентами на перше місце були, крім київського „Динамо", ЦСКА, „Спартак", „Динамо" і „Торпедо" (Москва), „Дніпро" Дніпропетровське, „Шахтар" Донецьке, „Металіст" Харків, „Чорноморець" Одеса, „Арарат" Єреван, „Памір" Душанбе, „Динамо", Мінськ і „Ротор" Волгоград.

І нічого тут — на перший погляд — надзвичайного. Київське „Динамо" було вже перед тим чемпіоном СССР 13 разів. Однак тим разом грачі „Динамо" виступали в останніх кількох змаганнях в жовто-блакитних одностроях. Крім того під час голодування студентів на Площі Незалежности представники „Динамо" виставили свій прапор, біля якого виднів напис „Хлопці! Динамівці з Вами", а після останніх переможних змагань всі динамівці приїхали своїм автобусом відвідати голодуючих студентів, які заявили: „Боже, як ми зраділи салюту на честь перемоги київського „Динамо". Молодці, хлопці! Ви з нами, а ми з вами. Разом з вами радіємо перемозі, перемозі всієї України".

Згадані вгорі потягнення київських динамівців, а також намагання українців унезалежнити свій спорт від опіки „старшого брата" не подобалися російським шовіністам-великодержавникам, а також деяким нашим зрусифікованим „хохлам". Ось що вони пишуть у своїх листах до київської „Спортивної газети":

„На матчі з участю „Динамо" я теж більше не хожу, бо динамівців вдягли у петлюрівську форму і замість захищати динамівські кольори біло-блакитні, вони захищають петлюрівські жовто-блакитні, хоча і збірною України вважати себе не мають права, бо ніхто їх туди не запрошував та й петлюрівської України давно вже, слава Богу, нема і дасть Бог не буде!" — С. Шлунок. „Ваша газета („Спортивна газета" — М. Б-й) все частіше симпатизує жовто-блакитним, пригадайте хоча б матеріял про „непереможний Рух". „Для чого баламутять народ студенти і ваш О. Будницький (кореспондент „СГ" — М. Б-й). Адже... студенти зі Львова — це ще не народ України! Ви хочете виплекати бандерівський фашизм?".

На ці обурливі листи українські патріоти із спортових кіл в сучасній Україні зареаґували скликанням наради футбольних представників у Києві, під час якої створено Асоціяцію професіоналів футболу України. В проєкті статуту згаданої Асоціяції говориться, що Асоціяція професіоналів футболу України представляє інтереси професіонального футболу республіки у Федерації футболу України і спільно з нею у Міжнародній федерації футбольних асоціяцій (ФІФА) та Европейській спілці футбольних асоціяцій (УЕФА).

Отже, таким чином створено основу для унезалежнення українського футбольного спорту від контролі російських шовіністів.

В. Михайлов, кореспондент „Спортивної газети" зі Львова, в статті „Не втрачаймо часу!", між іншим, пропонує: „Чемпіонат України з футболу, починаючи з 1991 року, проводити у трьох лігах. Вища ліга — 16 команд. Перша — 32 команди, поділені на дві зони.

Друга ліга — чотири зони по 16 команд, також поділених за територіальним принципом. Чемпіонат проводити за схемою „осінь — весна". Враховуючи складність перехідного періоду, провести чемпіонат республіки 1991 року в одне коло весною, щоб у разі вступу до ФІФА та УЕФА мати можливість восени стартувати в континентальних турнірах. Національна збірна могла б бути додатково включена в одну з відбірних груп для участі в чемпіонаті Европи 1992 року".

Що більше, на закінчення урочистостей відзначення 72-ої річниці проголошення Західно-Української Республіки у Львові на стадіоні „Україна" відбувся футбольний матч між місцевими „Карпатами" й динамівцями Києва, а спортові активісти в Україні плянують відбути Всеукраїнську Олімпіяду в Києві, в якій брали б участь громадяни України всіх національностей, а також українці, що живуть за межами республіки — в СССР та за кордоном — в діяспорі.

Методій Борецький

Частина членів дружини київського „Динамо" — чемпіонів СССР — під час церемонії вручення їм золотих медалів.

Члени Президії...

(Закінчення зі стор. 1)

яльною академією з участю народного депутата Львівської Обласної Ради і редактора „Молодої України" Тараса **Чорновола**, який виголосив святкове слово. Челістка з Києва Л. Байрамова, лавреат республіканського конкурсу ім. М. Лисенка виступила в мистецькій програмі.

У. Дячук доповнила звіт про засідання Президії Секретаріяту СКВУ. Президент СКВУ Юрій Шимко дав звіт про організований Об'єднанням Українців в Польщі при фінансовій підтримці СКВУ Перший Світовий Форум Української Діяспори в Польщі, де було 140 учасників. Польська преса звітувала позитивно про цей з'їзд, але в Польщі відродився польський шовінізм „ендеки". Засудження акції „Вісла" відродило ненависть до українців.

Українці в Чехо-Словаччині, Югославії і Румунії потребують друкарських машин. У Празі обіцяли віддати будинок, де колись приміщувався український музей і відшукати пропавші експонати. Парафії Української Католицької Церкви в Словаччині перебирають словацькі ієрархи. Цікавий був звіт нового голови Комісії Прав Людини Андрія **Вітра**, який теж подав плян праці на 1991 рік і фінансові запотребування.

Касир Р. Данилюк подав, що на рахунок СКВУ передано вже 23,000 дол. з каси УАКРади. Членські внески напливають регулярно, а на рахунок розісланих лент з нагоди 2-го З'їзду Руху отримано вже понад 3,000 дол., але ще не всі відділи розрахувалися. Деякі особи присилають за ленти більші суми (100 дол.)

Кореспонденційний секретар і пресовий референт д-р Роман Барановський подав, що у звітному часі протоколував наради Екзекутиви і подав до преси репортажі, зредаґував „Бюлетень Екзекутиви" ч. 3 за третій квартал ц.р. і Обіжник до управ відділів УАКРади.

Євген Стахів запропонував запросити діяча-депутата до Верховної Ради і члена Президії Руху Сергія Коніва до Америки.

В справі приїзду до Америки Дмитра Павличка рішено поробити потрібні заходи, головно що до його перебування в Ню Йорку.

Д-р Євген Перейма піддав думку відзначити українське військо УНР.

Кооптовано Маріяну Ольховецьку як протоколярного секретаря УАКРади.

Голова У. Дячук заявила, що не вимагає звороту коштів подорожі в Україну. Присутні прийняли цю заяву оплесками і подякували голові за її вклад і участь у з'їзді Руху.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 16-го ГРУДНЯ 1990 р.

Рочестер, Н. Й. Загальні річні збори Б-ва св. Йосафата 217-го Відд. о год. 1-ій по пол. в школі св. Йосафата. Буде вибір урядників на 1991 р. Секретар буде збирати членські вкладки півгодини перед зборами. Проситься про численну участь. — К. Марголич.

ВІВТОРОК, 1-го СІЧНЯ 1991 р.

Парма, Огайо. Загальні збори Т-ва св. Василія 364-го Відд. о год. 1-ій по пол. в приміщенні школи св. Йосафата при 5720 State Rd., Parma, Ohio. Проситься всіх членів про численну участь— Г. Владика, секр.

Створення Комітету Допомоги Україні

16 вересня у приміщенні української православної церкви при 7-ій вулиці у Сан Франсіско проведено загальні установчі збори, присвячені створенню у Північній Каліфорнії Комітету Допомоги Україні. Збори обрали президію у складі трьох осіб: головуючий — В. Візир, заступник — М. Цар, секретар — Е. Черепенко. Після обрання президії збори приступили до обговорення порядку денного.

В. Візир оголосив список членів, які увійшли до комітету вплативши по 100 дол. за вступ та по 25 дол. річного внеску у фонд Комітету Допомоги Україні. Після короткої дискусії та зауважень було зачитано проєкт статуту комітету. Затвердження статуту проходило шляхом голосування кожного параграфу. Найбільшого апогею дискусія набула там, де йшлося про розмір вступного внеску до членства у комітеті. Відносно цього було висунуто дві пропозиції: залишити розмір внеску у 100 дол., яку відстоював Б. Стеців, друга пропозиція зводилась до того, що розмір внеску для пенсіонерів мусить становити 50 дол. Її відстоював О. Верес. Збори проголосували за перший варіянт з поправкою, що коли хтось не зможе внести повний розмір, то управа матиме право знизити розмір наполовину.

Після обговорення цього питання збори одноголосно затвердили проєкт статуту Комітету Допомоги Україні. Над текстом проєкту працювали В. Візир, О. Сидорак, М. Цар, О. Верес, Е. Черепенко, Т. Городинська, Д. Городинський, М. Уськів, М. Качан.

Вибори управи та контрольної комісії проходили таким чином. Ведення зборів було доручено заступникові голови М. Цареві, який виголосив список кандидатів до цих двох органів. Бажаючих внести внески було чимало, а от, на жаль, охочих до праці в Управі було недостатньо. На 1991 рік до управи було обрано: О. Вереса — голова, М. Цара — організаційний референт, Т. Городинську — заступник голови, Е. Черепенка — україномовний секретар, Т. Маленка — скарбник.

Контрольну комісію на 1991 рік було обрано у такому складі: О. Меркало, Е. Сластин, М. Сорокаліт.

Збори затвердили добровільний внесок і обрали кандидата на Установчий з'їзд допомоги Рухові в Україні.

М. Цар

З глибоким жалем повідомляємо приятелів, знайомих і любителів мистецтва, що в середу, 28-го листопада 1990 р. на 65-му році свого творчого життя упокоївся в Філядельфії, Па.

бл. п. мистець

МАРКО ЗУБАР

ПАРАСТАС за упокій душі покійного буде відправлений в четвер, 6-го грудня у похоронному заведенні М. Насевича при 109 E. Tabor Road, о год. 7-ій веч.

ПОХОРОН — відбудеться із цього заведення в п'ятницю, 7-го грудня, о год. 9-ій ранку на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:
син — **МИР МАРАТ ЛАДА ЗУБАР**
донька — **НАДІЯ ЗУБАР**

ПОДЯКА

Цією дорогою складаємо щиру подяку рідним, приятелям, знайомим та всім тим, котрі в час несподіваного відходу у вічність нашого найдорожчого ТАТА І ДІДУНЯ

бл. п.

ІЛЬКА МИХАЙЛЮКА

старалися улегшити наше горе.

Щиро дякуємо Високопреподобним отцям: о. митр. д-рові Іванові Біляничеві — парохові церкви Царя Христа, о. митр. Зенонові Злочовському — парохові церкви св. Архистратига Михаїла та о. Іванові Чорпіті — зі собору Непорочного Зачаття за відправлення Заупокійної Служби Божої у церкві Царя Христа у Філядельфії та похоронні відправи на цвинтарі св. Марії на Факс Чейс.

Дякуємо Миколі Длябозі (дяк церкви Царя Христа) та сестрам Служебницям за відспівання похоронних відправ.

Зокрема дякуємо Михайлові Луціву (від українського гуцульського Т-ва „Черемош"), д-р Наталії Пазуняк (від Українського Комітету митрополітальної Філядельфії). і д-рові Володимирові Пушкареві за їхні зворушливі слова над домовиною покійного в похоронному заведенні.

Сердечно дякуємо рідному вуйкові Дмитрові Ткачукові, котрий на тризні описав життя покійного сестрінка з малих літ на любій Гуцульщині аж до Його наглої смерти на чужині.

Дякуємо сестрицтву св. Анни при церкві св. архитратига Михаїла за смачний і добірний обід.

Дякуємо всім тим (а їх завелике число, щоб вичислити зокрема), що пожертвували на Служби Божі за упокій душі Покійного і тим, що прислали квіти на могилу.

Дякуємо всім хто зложив пожертви на: Діточі табори Укр. Золотого хреста, на журнал „Гуцульщина" і на „Дітей Чорнобиля".

На ТАБОРИ УЗХ:

по $25 — Евгенія і Александер Харків, Оксана і Дмитро Ткачук, Микола і Володимира Кавка, Емілія Боднарчук, Богдан і Христина Турченюк, Маркіян і Люба Онуферко, Центральна Управа Укр. Золотого Хреста;
по $20 — Маряна і Роман Ольховецький, Наталія і Андрій Іванів, Ляриса і Михайло Кострицькі, д-р Володимир Пушкар, Роман Завицький, Микола Ящук;
$15 — Василь Ткачук;
по $10 — д-р Теодозій Онуферко, Володимир і Катруся Василащук, Михайло й Ольга Нич, Александра Коновал, д-р Богдан Гнатюк, Дарія Кульчицька, Ярослава Онуферко, Юстина і Ярослав Левицькі, Айда Марія Василів, Рената Яримович, Тарас і Оля Білинські, Анна й Іван Квік, Павло і Марія Ольховецький, Марія і Орест Ткач, Галя і Юліян Левицькі, д-р Ілля і Софія Ткачук.
$5 — Дмитро і Текля Федурійчук.

Разом $475 00

На Фонд Допомоги „Дітям Чорнобиля" і на журнал „Гуцульщина"

$100 — д-р Ілля і Соня Ткачук;
$40 — Іван і Анна Бейсюк;
$30 — Евдокія і Дмитро Сороханюк;
по $25 — Дмитро й Оксана Ткачук, Василь Ткачук;
по $20 — Микола і Володимир Кавка, Маряна і Роман Ольховецький, Ірина й Ілько Шкромюк, о. митр. Зенон Злочовський, Уляна й Олесь Процюк;
$15 — Евгенія і Александер Харків;
по $10 — Юлія і Володимир Шашаровські, Павло і Марія Ольховецький, Тарас і Ольга Білинський, Марта і Антоній Рубель, Микола Ящук, Анна Василащук, Роман і Юстина Стеблій, Олекса Пришляк, Таня і Александер Білинський, Марія і Олександер Строцький, Ляриса і Михайло Кострицький, Дмитро Михайлюк;
по $5 — Василь Хромяк, Дмитро і Текля Федорійчук, Ярослав Федорійчук, Ольга Пустяк, Анна і Марко Маслянка, Юліян Колтун;
$3 — Петро Ящишин.

По половині розділено .... $474 .00

Складаємо заслужену подяку похоронному заведенню Михайла Насевича за взірцеве проведення похорону.

Ще раз дякуємо всім, що разом з нами відвели нашого батька і дідуня на вічний спочинок.

УЛЯНА ПРОЦЮК з чоловіком ОЛЕСЕМ та дітьми: АДРІЯНОМ, НАТАЛКОЮ та МАРІЙКОЮ
ОЛЬГА БІЛИНСЬКА з чоловіком ТАРАСОМ та дітьми: НИКОЛАЙЧИКОМ, НАДІЙКОЮ, СОФІЙКОЮ та ТАНЕЮ
МАРЯНА ОЛЬХОВЕЦЬКА з чоловіком РОМАНОМ та дітьми: КАТРУСЕЮ та РОМЧИКОМ
ОКСАНА СТРОЦЬКИЙ з чоловіком ЛЕВКОМ та донею: АЛЕКСАНДРОЮ
МАРТА РУБЕЛЬ з чоловіком АНТОНІЄМ

Декілька...

(Закінчення зі стор. 2)

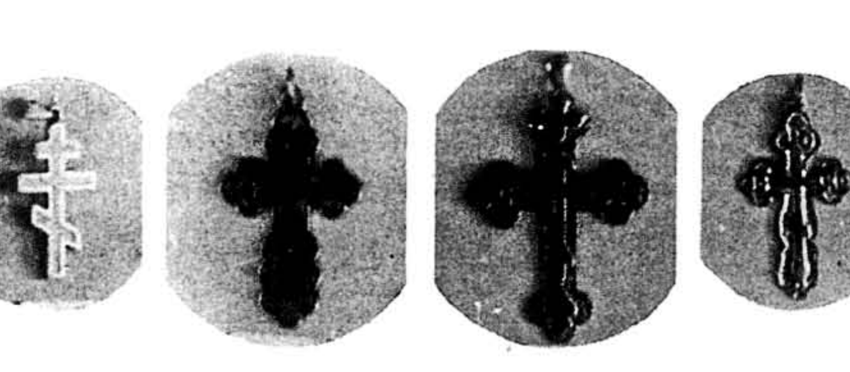
Стаття 73 Конституції не УССР, а СССР каже таке: „Закони Союзу РСР мають однакову силу на території всіх союзних республік. В разі розбіжности союзної республіки з загальносоюзним законом діє закон СРСР". Друга і третя частини статті 68 як теж і 71 стаття Конституції УССР робили статтю 73 Конституції СССР обов'язковою в Україні. Нові зміни уневажнюють це відношення між двома Конституціями. І тому другу і третю частину статті 68 виключено із Конституції УССР. Перед цим стаття 71 виглядала так: „Закони СРСР є обов'язковими на території УСРС". Нова редакція цієї статті є: „На території Української РСР забезпечується верховенство законів республіки". Ще раз треба завважити: коли б Україна виступила з СССР, тоді того роду окреслення були б непотрібні. У своїй конституції Польща не мусить зазначувати, що на її території закони СССР не є важні.

Зміни в 97-ій статті Конституції є дуже важні, тому що вони виразно ідуть в розріз з законами СССР і тому що їх можна б використати в напрямі скріплення політичної автономії України. Зміни заторкають посади генерального прокурора і голови КҐБ. Дотепер людей на ті дві посади призначувала (принаймні формально) ВР СССР. Досить обширні зміни Конституції УССР із жовтня 1989 року ніяких змін у цій ділянці не зробили. Тільки тепер прийшла зміна. Тепер ВР УССР буде призначувати людей на ті два пости. Разом з тим стаття 163 виразно підкреслює незалежність генерального прокурора УССР від Москви.

Чи не зважаючи на ці зміни — цих двоє людей будуть все таки слухати розпорядків генерального прокурора і шефа КҐБ СССР, є питанням, що залежатиме від постави ВР і уряду України. Майже всі члени нинішнього уряду, — це вихованці Щербицького і вони напевно не будуть енерґійно боротись за незалежність своїх міністерств і урядів від Москви. Коли б там опинились українські самостійники, тоді справи виглядали б інакше.

Важними є теж зміни в статті 112-ій, що займається компетенціями Ради Міністрів УССР. Нова редакція статті відрізняється в основний спосіб від брежнєвської конституції з 78 року, де Раду Міністрів УССР трактується як виконний орган Ради Міністрів СССР — чим вона без сумніву була і формально і в дійсності. В новій редакції тої статті Рада Міністрів СССР взагалі не згадується, хоч стаття та цілком суверенною не є, тому що вона залишає можливість для існування союзно-республіканських міністерств.

Та найбільш далекойдучим політичним актом під сучасну пору є створення Комісії розробки нової Конституції Української ССР. Важне є те, що членами Комісії є теж представники демократичного бльоку, такі як Драч, Лук'яненко, Павличко, Чорновіл і Юхновський. Очевидно, Комісія ця буде займатись не тільки структурою уряду і відношенням між екзекутивою, законодавчою палатою і найвищим судом, але й відношенням між Україною і імперією. У зв'язку з цим недавні маніфестації і голодівка студентів звернені проти підписання союзного договору набирають великої ваги. Як знаємо теж на другий рік переведуть загальне опитування, щоб довідатись, чи народ підтримує теперішній уряд і ВР. Треба надіятись, що кліка Щербицького-Івашка програє і до влади прийдуть українські самостійники. Паперові декларації і маленькі жести можуть тоді перемінитись на правдиву боротьбу України за незалежність. Першим кроком у цій боротьбі було б підчинення під виключний авторитет українського уряду міліції, КҐБ (зі зміненою назвою) і військових частин Міністерства Внутрішніх Справ СССР. Тільки тоді український уряд мав би засоби для усього, щоб пробувати в життя постанови незгідні з бажаннями уряду СССР. Тільки тоді можна б говорити про правдиву політичну автономію України.

Душею...

(Закінчення зі стор. 2)

то, може, я теж ліг би побіч Любани". Боян, випроваджаючи Івана з хижі, пригадав: „Будеш шукати того, що занапастив Любану, Сірославича... та не шукай помсти... нам з Любаною не помсти, нам згадки треба". Жив Русин згадкою і залишившись їй вірний, ніколи не одружившись. А роки минали-минали... і прийшов втомлений роками Сірославич і сповістив Русинові, що йде в манастир — хоче себе знайти.

І знову у відповіді Русина відчуваємо промовистість афоризму: „Пізно воєводо. Для цього дано було тобі ціле життя. Що знайдеш в сумерках, коли сонце заходить". А на те, що: „Любанина смерть на моєму сумлінні" — відповів русин: „Я не владика і не піп, гріхи не відпускаю і не відмовлюю". І дальше записував у своєму „Хронографі" Русин про мистецтво Добромира, сотворене тими руками, що в солянках боярина мучились пекельними тортурами. Коли ж вийшов на волю не співчував собі, а різбив шедеврами хмари Господні. Узори брав з казок баби Предслави. Гарно пояснює автор словами Русина: „Хто замолоду черпає з криниці народної, у того ніколи не висохне душа від спраги". Добромир вирізбив святу в церкві з обличчям Любани.

Із обуренням писав Русин, бо почув єпископа Козьми проповідь в церкві, у ній вихвалював покійного князя Володимирка, забувши про те, як то він покарав у Галичі народ, за прийняття Іванка Берладника на престіл у час його неприсутності — побування на ловах. Писав Русин: „Того дня в Галичі було потято півтисячі буйних голів". І знову читаємо його заключення афоризмом: „Тирани люблять провини свої затуляти пишними словами про вищі цілі..." Жорстоко розправивсь князь з народом, тоді то і Чагр, батько Василька, загинув, бо станув по стороні, не раз і не два покривдженого, народу боярами, яким потурав Володимирко.

Писав Іван Русин про все, те, що у задумі бачив і Василько. Роки, жалю, за не одним в душі не втихомирили але найдужче жеврів жаль за цією церквою, що власними руками збудував, а брат Ян, із-за ревнощів, спалив. Від кривд утік Василько Чагр, лиш батькова сокира у приданому залишилась, живе на відповідді в густому лісі. Усе списав Іван Русин в „Хронографі" і у „Саду", тільки незрозумілим стає його пояснення в кінці книжки, коли порівнює Ярослава Осмомисла з Андрієм Боголюбським: „Ось Галич сьогодні-завтра осиротіє. Суздаль теж залишився без Андрія Боголюбського. Порожніють вежиці сторожні на заході й півночі Русі". Незрозуміле тому, що мабуть, Русин переочив, те, що саме ця „вежиця" північна (починаючи Боголюбським) не щадила „вежиці" західньої...

Та це не зменшує добірної вартости книжки „Отчий Світильник", а навпаки заставляє до задуми, до висновку, і гордости, що маємо „свого" (за словами Погрібного) маємо у Федорові письменника — велетня Душі. Так, діждавсь сина Василько, породила Анна сина нового Чагра А до нас із-за світів наших правітців говорить Русин: „До вас, наших далеких нащадків, котрі будуть в Руській землі, звертаюся я... Звертаюся і прошу: не блудіть по білому світу з короткою пам'яттю. Пам'ятайте про нас. Ми коріння, з якого здійметься вгору ваше дерево".

Спортові Вісті

Редагує Омелян Твардовський

СК СУМ „Крилаті" — „Атлянтік Старс" СК — 2:0
СК СУМ „Крилаті" — „Оссінінґ Портуґіз" СК — 2:6

В неділю, 4-го листопада ц. р. І-ша дружина „Крилатих" Йонкерс здобула перемогу вислідом 2:0 з клюбом, що в показнику табелі ігор займає останнє місце. В чергових змаганнях за чемпіонат 1-ої дивізії „Істерн Дистрикт Сакер Ліґ" наші футболісти зустріли сильний клюб „Оссінінґ Портуґіз", з яким зазнали поразки вислідом 2:6. Після цих змагань „Крилаті" разом з „Норд Террітавн" СК займають в показнику табелі ігор третє місце, маючи на свому конті 8:6 точок і 12:12 відношення ґолів.

Резервова дружина „Крилатих" програла дві зустрічі з клюбами „Юніон Перу" і „Салєрно" ідентичними вислідами 0:2.

УСК Ню Йорк — Ск „Польонія" 1:3

В чергових змаганнях за чемпіонат ІІ-ої дивізії Космополітальної Ліґи Ню Йорку, що відбулися в неділю, 18-го листопада, І-ша дружина УСК зазнала поразки з сильним польським клюбом вислідом 1:3. На початку наша дружина вела 1:0, що його здобув Смит. В 40-ій хвилині гості вирівняли з карного стрілу 1:1. Після перерви, тримаючи ініціятиву в грі, польські футболісти здобули два черговнх ґолі, завдяки яким осягнули перемогу і разом зайняли в показнику табелі ігор перше місце.

У цих змаганнях в складі нашої дружини бракувало найкращого змагуна Романа Плісака, який не зміг взяти участи через контузію.

Резервова дружина УСК закінчила зустріч ремісом 4:4 і цим самим затримала позицію лідера у своїй дивізії.

С. К.

УСВТ „Ч. Січ" — „Кікерс" Трентон СК — 0:2

Після кількатижневої перерви І-ша дружина „Ч. Січі" відбула чергові першенські змагання в неділю, 18-го листопада, на виїзді в Трентоні, де зазнала поразки з місцевим німецьким клюбом „Кікерс" вислідом 0:2. Вже на початку тієї зустрічі господарі здобули ведення 1:0, яке вдержали до перерви, хоча в грі „Січовики" володіли ініціятивою. Майже ідентично зложилися обставини і в другій половині. Цим разом на початку німці здобули свого другого ґоля з карного стрілу і решту часу провели на своїй половині. Гості мали ігрову перевагу, але напад не зумів здобути хоч би почесного ґоля. Провідник дружини має труднощі із складом, в якому цим разом через контузії бракувало Миколи Дворського, Івана Паливоди і Левка Голубця (останнього через обов'язки праці). До складу повернули з коледжів брати Наполі, але вони, як виглядає, не розв'язали проблеми в нападі, в якому бракує лідера.

Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях: Т. Науменко, В. Науменко, П. Паливода, Погода, Ф. Наполі, Д. Наполі, Т. Наполі, Торій, Даник, Василак, Гадаший, Осовський, Муніс. Провідник і тренер Михайло Паливода.

Зберімось на Тарасовій землі

Цю пропозицію помістив у київській „Спортивній газеті" в числі 133-му Веніамін Сікора, майстер спорту з важкої атлетики, професор, доктор економічних наук в Києві. Передруковуємо цю пропозицію без зміни правопису.

„Економічна еміграція XIX століття та політична 20-40 років XX розсіяла українців по всіх куточках земної кулі. За умов тоталітарного національного та соціяльного гніту сили зла розірвали зв'язок українців зі своєю прадавньою батьківщиною, поставили їх у скрутну ізоляцію, заборонили спілкування з єднокровними братами й сестрами з України. На самій же параметері історія героїчного, свободолюбивого народу звелася до сухих, беземоційних фактів, втішних бюрократам, культура — до обмеженого кола пісень, мова — до хатнього вжитку. Навіть в українських діяспорах Америки, Європи, Азії було більше можливостей зберегти духовну основу нації, ніж у нас на батьківщині. Досвітня зоря національного відродження сходить для українців усієї планети. Етнос прокинувся і струшує з себе болісну дрімоту. Всесвітні з'їзди лікарів- українців, поетів, українознавців, прийдешній з'їзд інженерів, сколихнуть самосвідомість і тих, хто з певних причин ще тримається одвічної позиції чухраїнців: нічого не знаю, моя хата з краю. Вважаю, що спорт — це мова, зрозуміла для всіх. І всесвітні змагання з найбільш популярних видів були б святом молодості та братання українців світу, особливо порослі, яка народилася вже в умовах еміграції і свою вітчизну знає тільки з батьківських розповідей. У Всеукраїнській Олімпіяді могли б брати участь громадяни України всіх національностей, а також українці, що живуть за межами республіки в СССР та за кордоном. На Олімпіяді можна було б встановити спеціальні нагороди не лише за спортові досягнення, а й за знання української мови, історії, культури, обрати красуню Олімпіяди чи еталон сили і грації серед чоловіків. Вище, швидше, далі — ці гасла цілком можуть слугувати суверенній Україні, коли вона спробує відновити зерна Еллади, які були в її єстві одвіку. Вважаю, що Всеукраїнська Олімпіяда на берегах Дніпра була б не менш важливою, ніж Духовна Українська Республіка".

Редакція „Спортивної газети" підтримала цю пропозицію Сікори і просить українців за походженням, за покликанням, всіх людей доброї волі відгукнутися на цю публікацію зі своїми побажаннями, конкретними ідеями щодо проведення Всеукраїнської Олімпіяди. Не знаємо чи відомо В. Сікорі про поїздку збірних УСЦАК в Україну в наступному році, це буде перша проба на його пропозицію. „Спортові Вісті" „Свободи" цілком підтримують цю пропозицію Сікори і в свою чергу закликають своїх читачів висловити в листах свої думки.

(от)

Крок до самостійности

Під таким заголовком появилася в київській „Спортивній газеті" в числі 132 вістка про відбуту конференцію українського фізкультурного т-ва „Динамо".

Подаємо основніші уривки з тієї вістки, з якої виходить, що вже і в „українському" КҐБ побачили, врешті, злочинно-грабункову діяльність Москви, навіть в цьому вірному собі т-ві, яким є „Динамо".

„У роботі конференції взяли участь голова Державного комітету України у справах молоді, фізичної культури та спорту В. Борзов і голова ЦР „Динамо" В. Сисоєв. Досить коротку і змістовну доповідь зробив голова президії Української ради „Динамо" генерал-майор міліції В. Корнійчук. Головною темою роботи конференції була господарська та фінансова самостійність, до якої прагне українське „Динамо". Справа в тому, що динамівська організація має розгалужену мережу різноманітних підприємств по виробництві спортового інвентаря та інших популярних товарів. Багато років більше половини прибутків від діяльності цих заводів і фабрик перераховувалися до Центральної ради товариства в Москву. Нині на тлі всім відомих подій постало питання про зменшення цього податку до якихось розумних меж. Здійснити це нелегко, бо при оголошеному суверенітеті республіки зберігається підпорядкованість українських Міністерств внутрішніх справ та Комітету державної безпеки, які обслуговує „Динамо", відповідним всесоюзним... затверджено конференцією, Українське республіканське фізкультурно-спортове т-во „Динамо" є громадською організацією, засновниками якої виступають МВС УРСР та КДБ УРСР і Центральна рада фізкультурного т-ва „Динамо". Т-во „Динамо" здійснює свою діяльність на принципах самоврядування, законності, гласності, господарської та фінансової самостійності, будує взаємовідносини з іншими державними та громадськими організаціями на добровільних засадах... В розпалі переговори з найважливішого питання — скільки ж процентів прибутку, або яку фінансову суму одержуватимуть надалі в Центральній раді фізкультурно-спортового т-ва „Динамо".